ZÁLOHOVÝ SYSTÉM JEDNORAZOVÝCH OBALOV NA NÁPOJE

Zákon č. 302/2019 z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

SLOVENSKÁ ALIANCIA MODERNÉHO OBCHODU

Zväz obchodu SR

Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd na Slovensku

SLOVENSKÉ ZDRUŽENIE VÝROBCOV PIVA A SLADU

PREČO SA ZAVÁDZA ZÁLOHOVÝ SYSTÉM V SR

- Ročne sa uvedie na slovenský trh vyše miliarda PET fliaš a plechoviek. Z toho viac ako 400 miliónov končí na skládkach, voľne pohodených v prírode, riekach či pri cestách.
- Cieľ novej legislatívy - znížiť množstvo voľne pohodených plastových nápojových obalov, zvýšiť objem recyklácie.
- Medzinárodné skúsenosti ukazujú, že miera zberu nápojových obalov je signifikatne vyššia tam, kde je zavedená záloha na obaly", zdroj: Správa Reloop, jún 2020

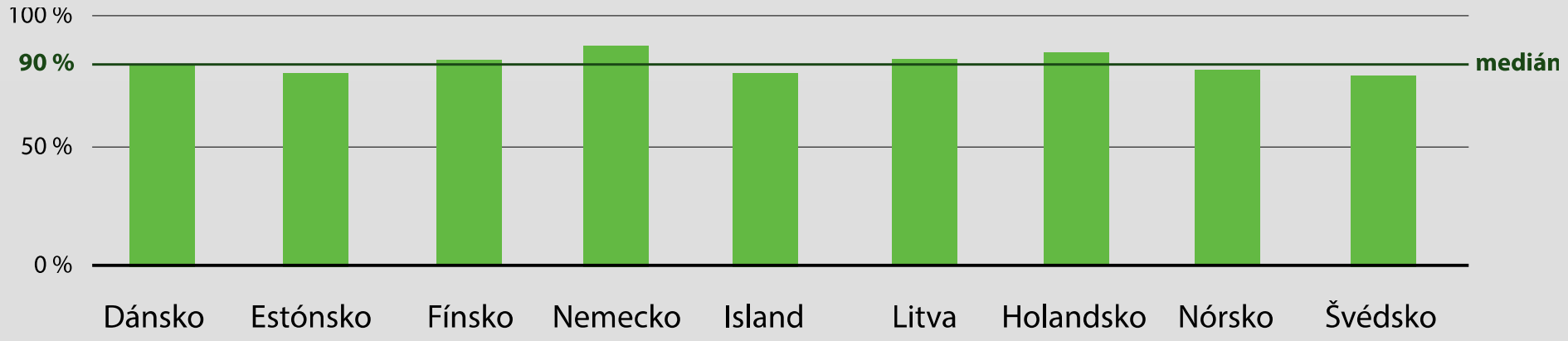

EXISTUJÚCE SYSTÉMY ZÁLOHOVANIA

Plánované systémy

Škótsko (2021)

Anglicko (2023/24)

Bielorusko (2020)

Rumunsko (2020)

Portugalsko (2022)

Turecko (2020)

Malta (2020)

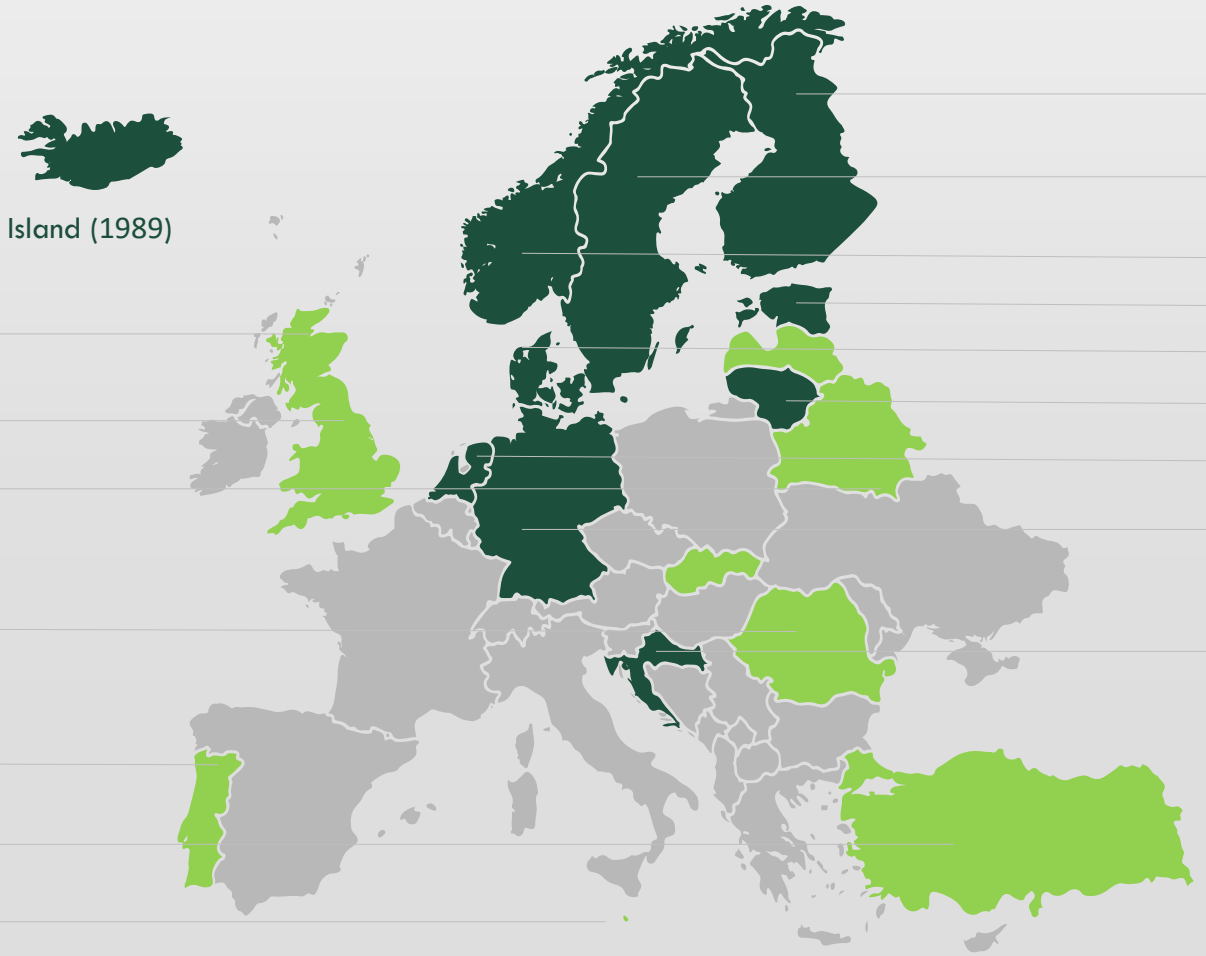

Existujúce systémy

Fínsko (1996)

Švédsko (1984)

Nórsko (1999)

Estónsko (2005)

Dánsko (2002)

Litva (2016)

Holandsko (2005)

Nemecko (2003)

Chorvátsko (2006)

VÝHODY ZÁLOHOVANIA

1. Eliminácia voľne pohodeného odpadu z nápojových obalov

Smernica o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie

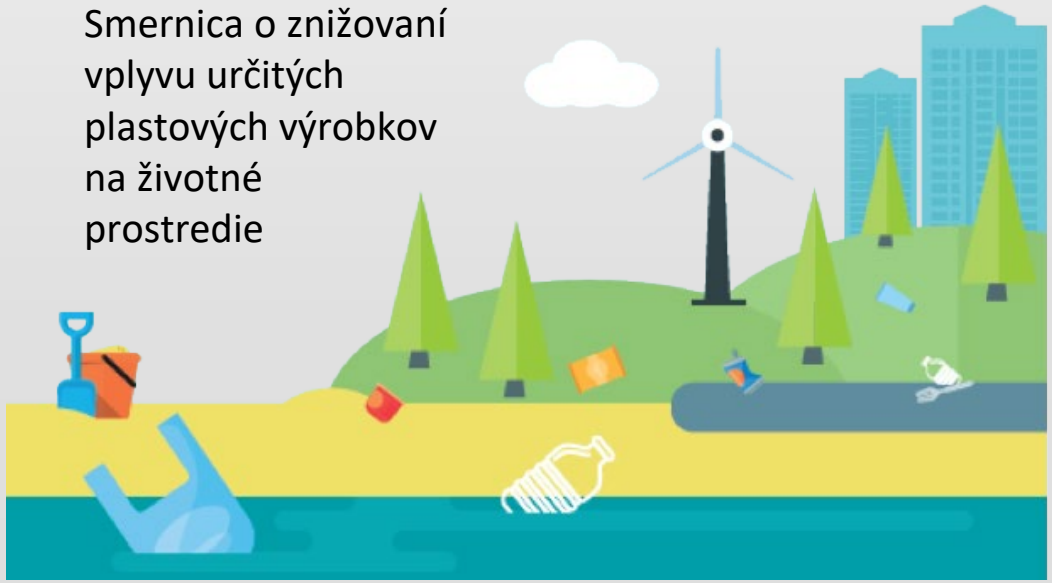

2. Vzdeláva a zapája celý trh - od výrobcu až po spotrebiteľa

- so zmenou spotrebiteľských návykov prichádza zmena v myslení a správaní spotrebiteľov.
- zlepšuje vzťah obyvateľstva k životnému prostrediu

3. Podpora cirkulárnej ekonomiky

4. Dosiahnutie požadovaných cieľov EU = vyššia miera zberu a recyklácie

VÝHODY ZÁLOHOVANIA

5. Zálohový systém zlepšuje recykláciu

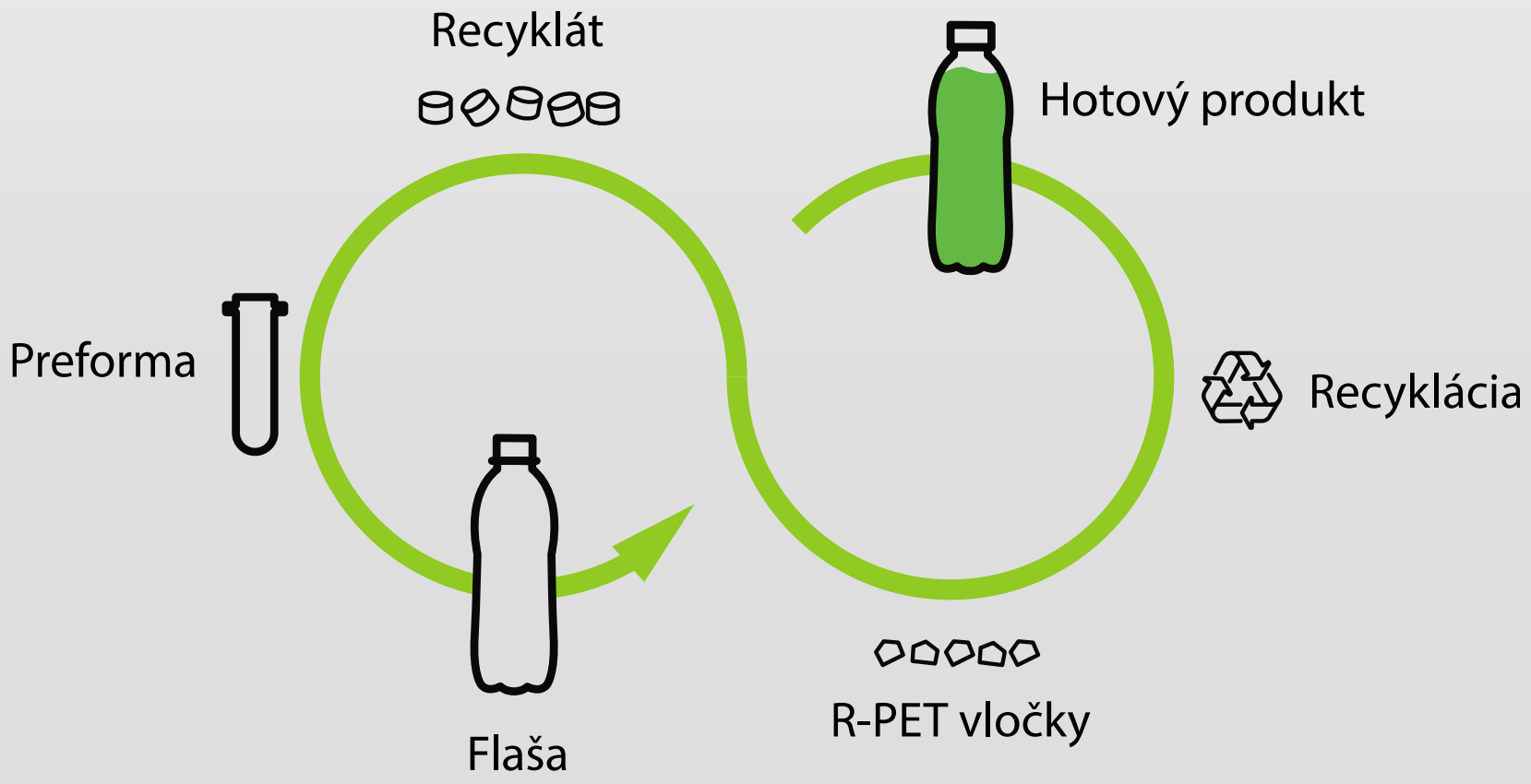

NEVÝHODY ZÁLOHOVANIA

Obmedzenie komfortu spotrebiteľov - aby získali späť zálohu, budú musieť nestlačené obaly vrátiť do obchodu.

Dopad na systém triedeného zberu

SPRÁVCA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU V SR

- Výber správcu je posledný a zároveň najdôležitejší krok k realizácii zálohového systému na Slovensku
- KONZORCIUM = 4 neziskové záujmové združenia právnických osôb,
  - výrobcovia nealko nápojov a minerálnych vôd, výrobcovia piva,
  - zástupcovia veľkoobchodu a maloobchodu,
  - **spoločne zastupujú 80%** všetkých obalov uvedených na trh a takmer 4000 obchodných prevádzok

SPRÁVCA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU V SR

- VÝHODY spojenia obchodníkov a výrobcov

  = lepšia transparentnosť systému

  = lepšia vzájomná kontrola aj koordinácia

  = spoločný záujem na **hladkom, ekonomickom a ekologicky udržateľnom fungovaní systému**, ktorý je **ústretový voči spotrebiteľovi.**

KONZORCIUM
- SPRÁVCA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU V SR

HEINEKEN
Plzeňský Prazdroj
Steiger
Budiš
kofola ČeskoSlovensko
Coca-Cola HBC Česko a Slovensko
LimoŠpes s.r.o.
Lucka
MATTONI 1873 SOURCES AND TASTES OF EUROPE
pepsi
Red Bull
TRENČIANSKE MINERÁLNE VODY
McCarter
BILLA
Kaufland
METRO
LIDL Správna voľba
Terno
CBA
K&R KON-RAD
coop JEDNOTA SLOVENSKO
TESCO
KRAJ POTRAVINY
Labaš
PLODOCHUTNÉ POTRAVINY yeme
FRESH ZDRAVŠIE POTRAVINY
DELIA potraviny

SYSTÉM ZÁLOHOVANIA V SR

Základné princípy systému

- Plnenie zákonom stanovených cieľov a povinností
- Hospodárnosť ako kľúčový aspekt fungovania systému, „hodnota za peniaze“
- Orientácia na konečného užívateľa
- Transparentnosť a spravodlivosť (nediskriminácia)
- Plnenie požiadaviek vyplývajúcich z EU legislatívy (Smernica o jednorazových obaloch)

ČO SA BUDE ZÁLOHOVAŤ OD ROKU 2022 V SR

JEDNORAZOVÉ OBALY NA NÁPOJE - PET FĽAŠE A PLECHOVKY s objemom 0,1L až 3L vrátane

PET

Kov (Al a Fe plechovky)

Zálohovať sa budú uvedené OBALY na nápoje s výnimkou mlieka a tvrdého alkoholu.

OD OBALU - DO OBALU

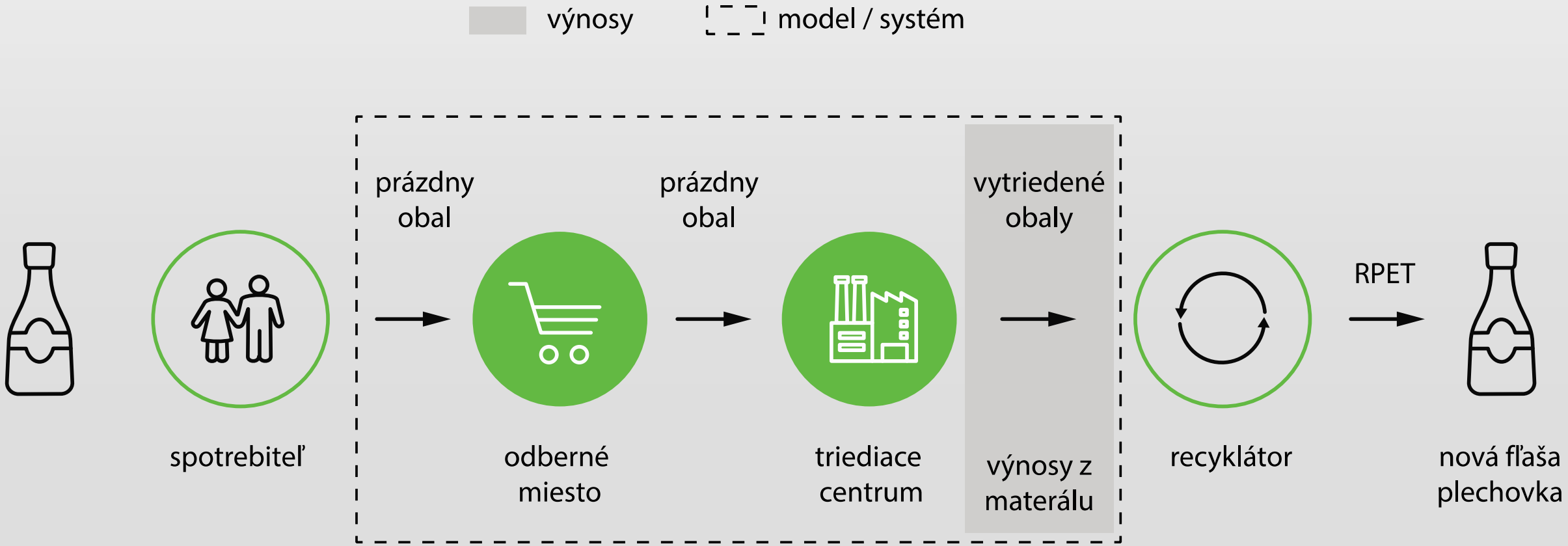

TOK ZÁLOH

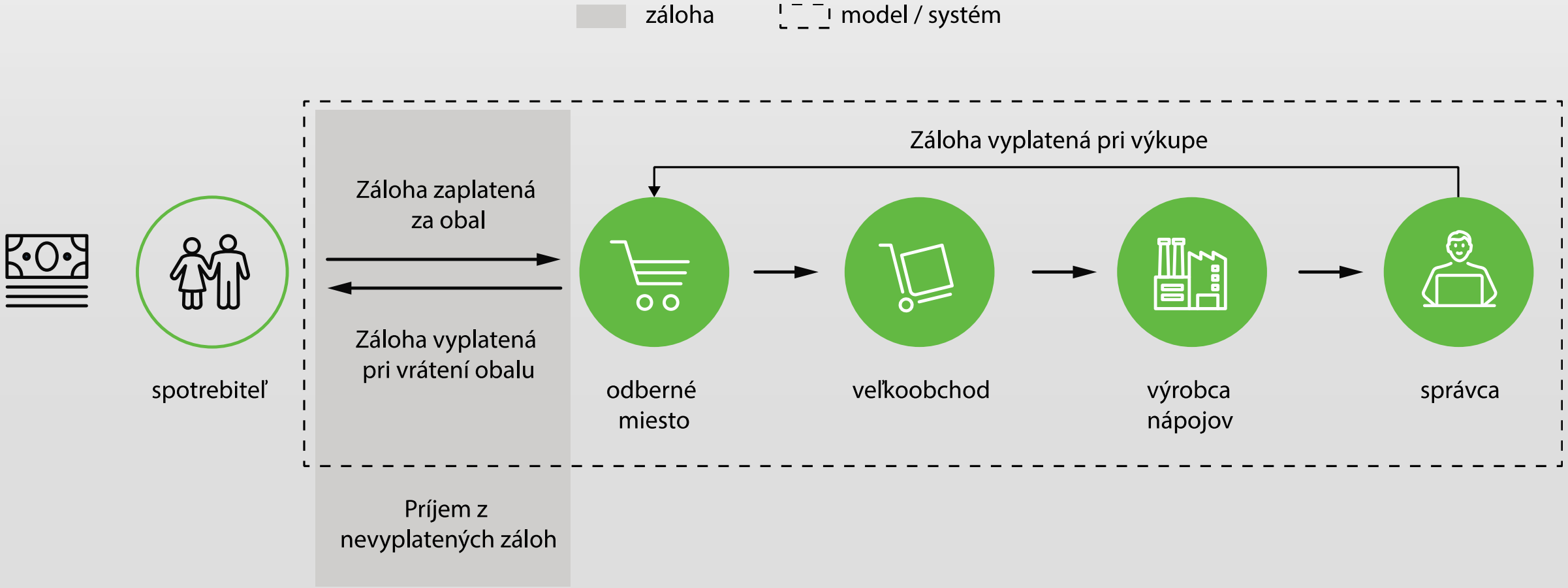
záloha
model / systém
Záloha vyplatená pri výkupe
Záloha zaplatená za obal
Záloha vyplatená pri vrátení obalu
spotrebiteľ
odberné miesto
veľkoobchod
výrobca nápojov
správca
Príjem z nevyplatených záloh

AKO TO BUDE V PRAXI

Zálohované obaly budú označené špeciálnym logom systému a textom „Zálohovaný“

Vrátiť sa môžu aj obaly neoznačené logom systému, za tieto však nebude spotrebiteľom vyplatená záloha

VÝŠKA ZÁLOHU JEDNOTNÁ PRE PET FĽAŠU AJ PLECHOVKU

Nákup nápoja

Vrátenie obalu

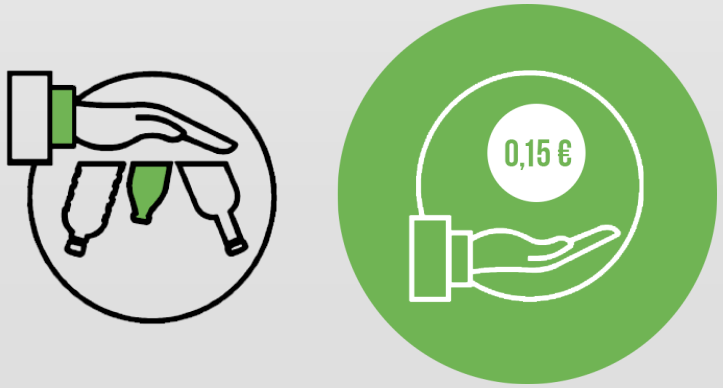

Výška zálohu bude uvedená oddelene od predajnej ceny a následne pripočítaná k cene nápoja.
Zákon ustanovuje len minimálnu výšku zálohu.

FAKTY

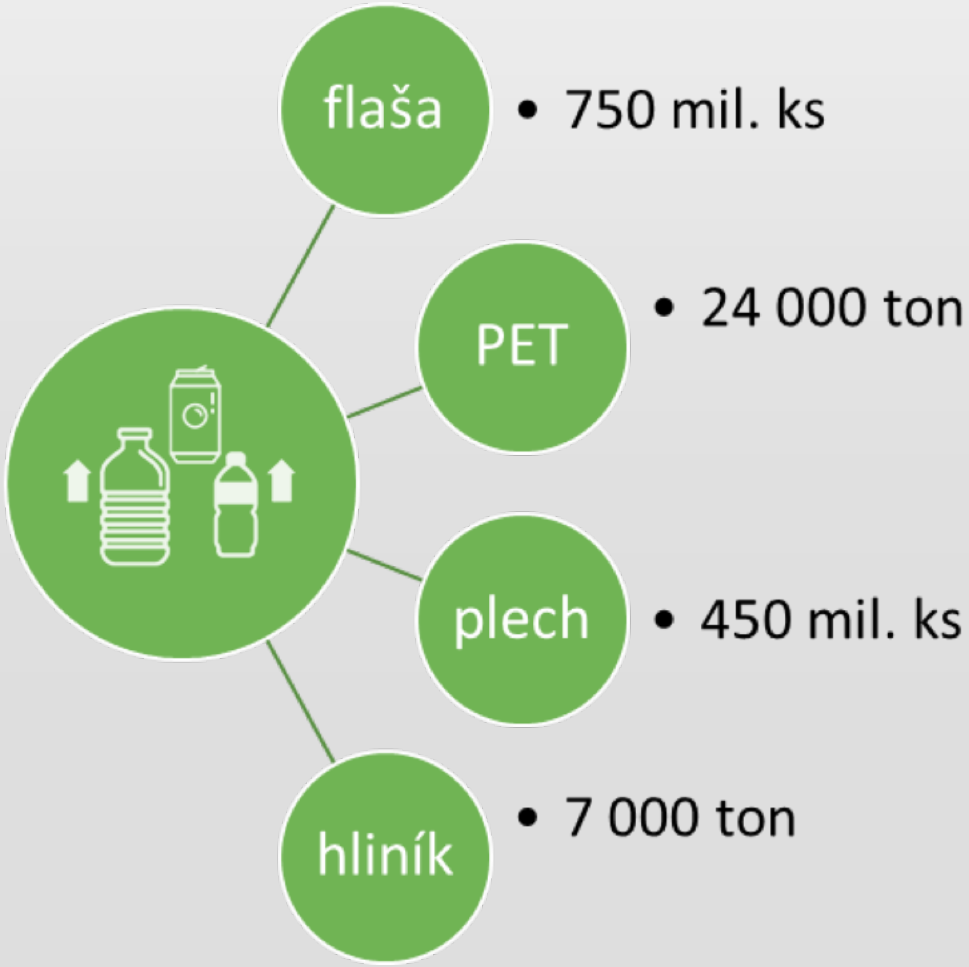

Ročne sa vyzbiera:
1,2 mld. kusov obalov
31 tis. ton obalov

Zálohovanie je JEDINÝ nástroj, ktorý dokáže ZVÝŠIŤ MNOŽSTVO zberu **obalov zo 60% na 90%**

PREHĽAD PROCESOV

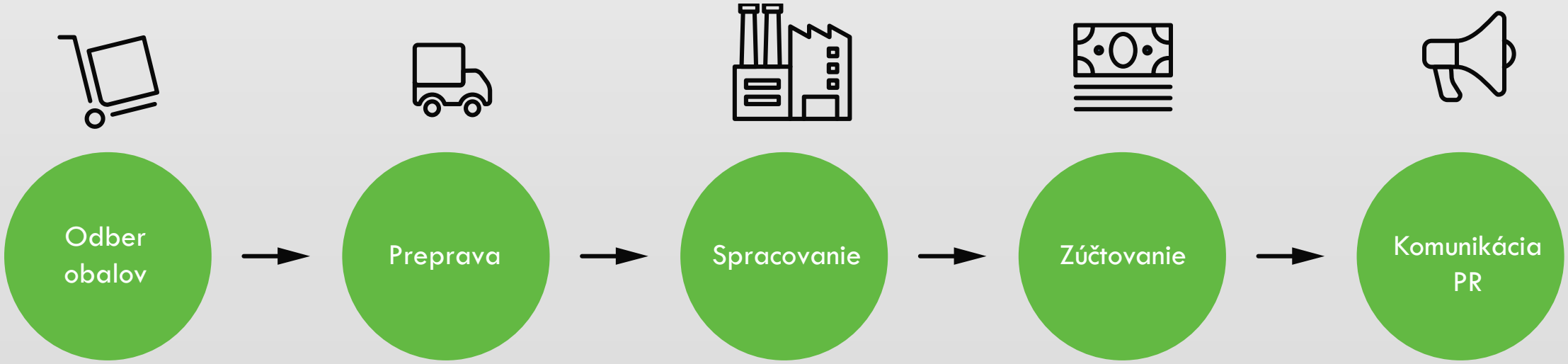

ODBER OBALOV

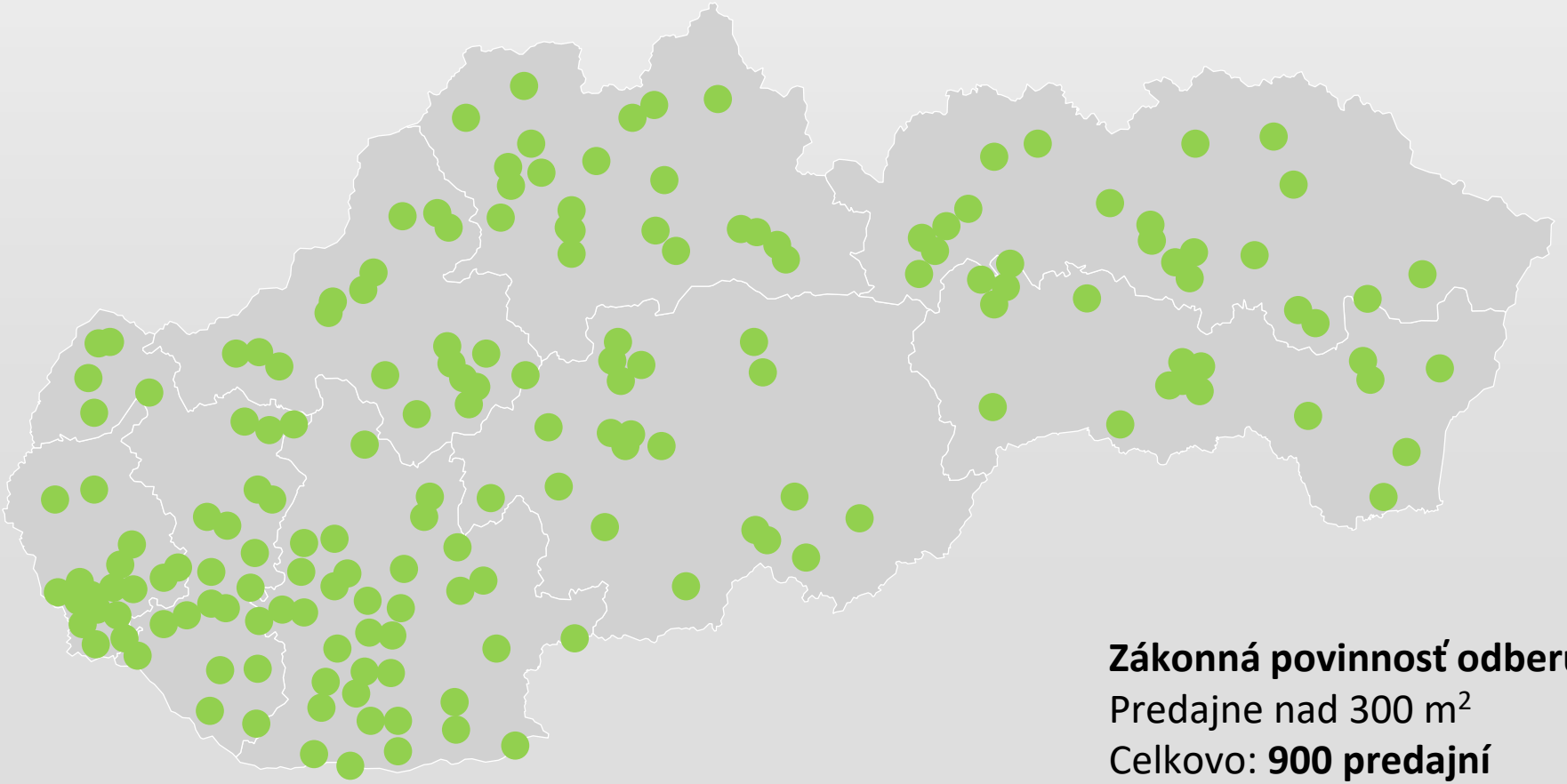

Zákonná povinnosť odberu
Predajne nad 300 m^2
Celkovo: **900 predajní**

PLÁNOVANÁ ODBERNÁ SIEŤ

Dizajn siete odberných miest	SR
Celkový počet obchodných prevádzok	8500
Celkový počet odberných miest	**6500**
Počet automatov	1500
Počet prevádzok ručného zberu	5000
Miera automatizácie	78 %

PREPRAVA OBALOV

Stláčanie obalov na troch úrovniach:

- v obchode
- pri preprave
- na medzisklade

7 prepravných oblastí
6 medziskladov
1 triediace centrum

SPRACOVANIE OBALOV

- Triediace centrum správcu
- Obaly budú roztriedené podľa druhu materiálu a farby s cieľom dosiahnutia PET2PET a CAN2CAN.
- Následne budú odvážané na recykláciu => túto činnosť už nevykonáva správca, ale recyklátori.

ZÚČTOVANIE

- Zúčtovacie centrum správcu zabezpečuje zúčtovanie všetkých záloh a poplatkov medzi všetkými subjektami zálohovania.

- Nevrátené zálohy slúžia na financovanie a rozvoj zálohového systému, čo je v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“.

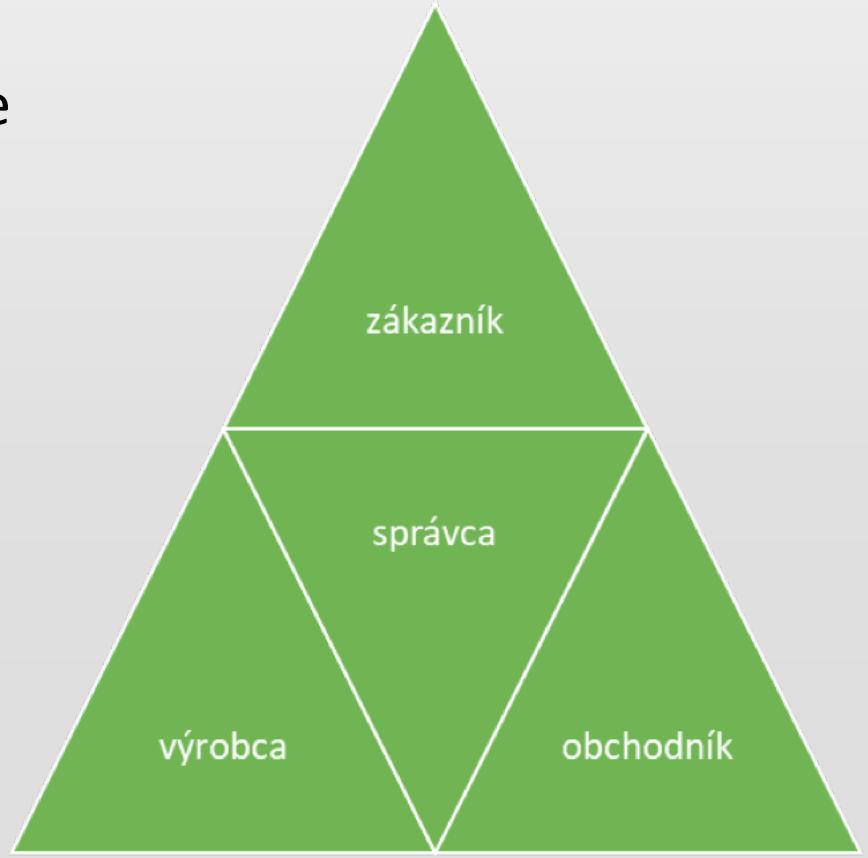

KOMUNIKÁCIA A EDUKÁCIA VEREJNOSTI

INFORMAČNÁ KAMPAŇ
je nevyhnutnou súčasťou každého dobre fungujúceho zálohového systému.

Správca pripraví a bude realizovať celoslovenskú informačnú a vzdelávaciu kampaň pre široké vrstvy verejnosti.

ZDROJ: a3boot

KOMUNIKÁCIA A EDUKÁCIA VEREJNOSTI

CIEĽ INFORMAČNEJ KAMPANE

- SPROSTREDKOVAŤ posolstvá zálohového systému verejnosti a zabezpečiť bezproblémový chod pri jeho implementácii a následnej prevádzke
- ZABEZPEČIŤ DOSTATOČNÉ POROZUMENIE systému spotrebiteľmi a nájsť benefity pre čo najväčšie zapojenie verejnosti
- DOSIAHNUŤ zmenu v myslení a v správaní ľudí - vracanie obalov sa stane samozrejmou súčasťou nášho života

ZDROJ: a3boot

FINANCOVANIE SYSTÉMU

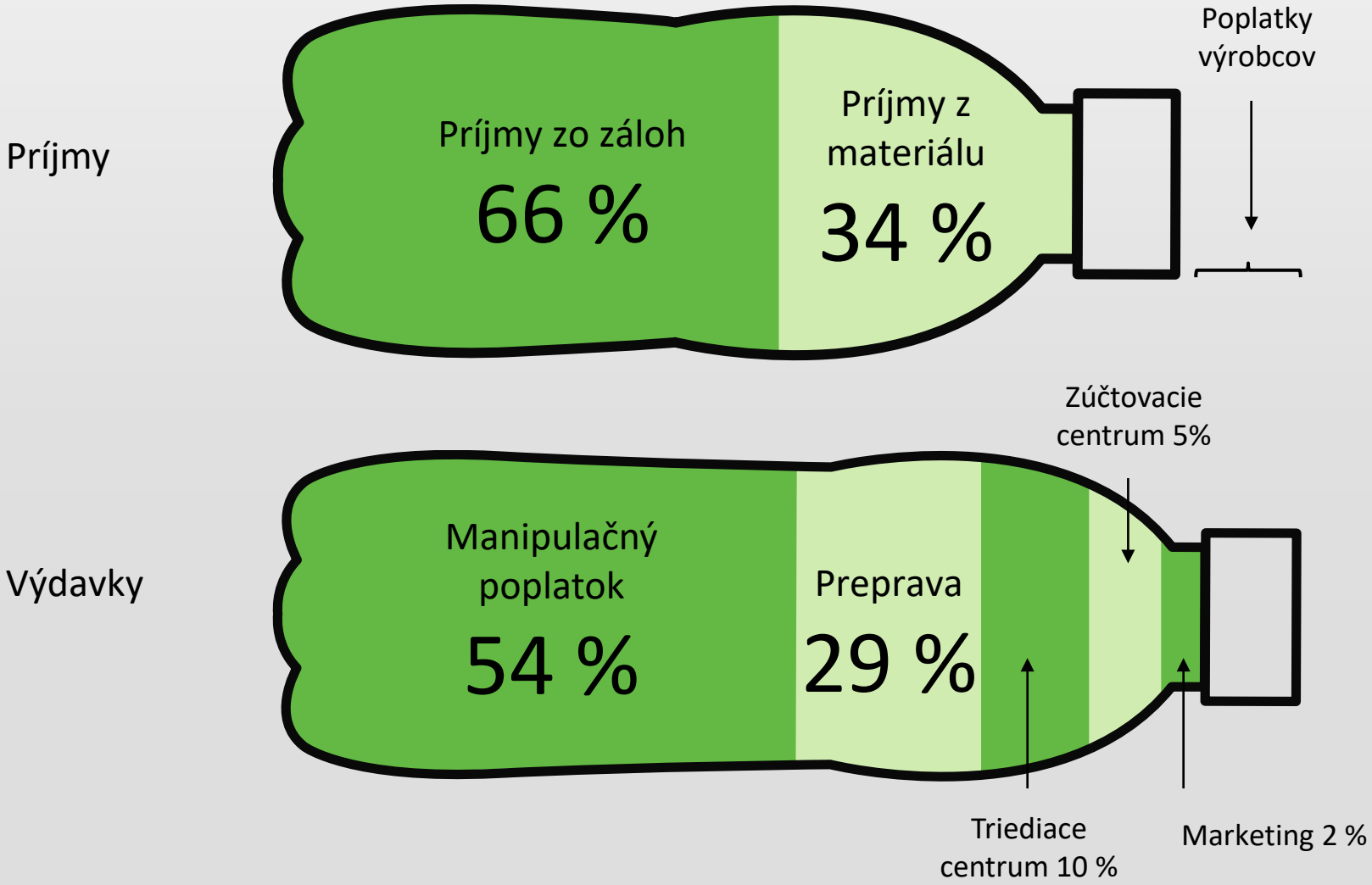

ZÁVER

Ciele:

- EU legislatíva: požaduje zber 90% plastových obalov do 2029 a nemá stanovený cieľ na plechovky
- SR legislatíva: 90% plastových obalov do roku 2027 a 90% plechoviek do 2029
- **Správca prijíma dobrovoľný záväzok: 90% miera zberu všetkých obalov do roku 2025**

Termíny:

- Založenie organizácie – Správcu zálohového systému 1/2021
- Budovanie zálohového systému 1-12/2021
- Testovacia prevádzka systému 12/2021
- Ostré spustenie zálohovania 1/2022

ĎAKUJEME ZA VAŠU POZORNOSŤ

SLOVENSKÁ ALIANCIA MODERNÉHO OBCHODU

Zväz obchodu SR

Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd na Slovensku

SLOVENSKÉ ZDRUŽENIE VÝROBCOV PIVA A SLADU